



**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji
Publicznej**

Warszawa, dnia 24 lipca 2009 r.

**Pan
Aleksander Iwaniuk
Prezes Towarzystwa Przyjaciół
1 Mazurskiej Brygady Artylerii
w Węgorzewie**

KAP-410-01-6/2009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej, przeprowadziła w dniach od 16 czerwca do 2 lipca 2009 r. kontrolę prawidłowości wykorzystania i rozliczania dotacji na zadania zlecone podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych przez organy administracji rządowej, w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 30 czerwca 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 2 lipca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze **wystąpienie pokontrolne**.

NIK **pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**, ocenia działania Towarzystwa Przyjaciół 1 Mazurskiej Brygady Artylerii w Węgorzewie (zwanego dalej Stowarzyszeniem) w zakresie objętym kontrolą. Stwierdzone nieprawidłowości polegały w szczególności na:

- rozliczeniu dotacji na zadanie pn. „XIV Oficerskie Regaty Żeglarskie o Puchar MON” niezgodnie z § 10 ust. 2 umowy z Ministrem Obrony Narodowej Nr 18/2009/389 z 4 marca 2009 r.,

¹ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701, ze zm.

- ujmowaniu dowodów księgowych w ewidencji księgowej Stowarzyszenia niezgodnie z zamieszczoną na nich dekreacją,
- niewyodrębnieniu rachunkowym, za wyjątkiem środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków, nieodpłatnej i odpłatnej działalności pożytku publicznego w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników,
- nieustaleniu dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości.

1. Zakres działalności Stowarzyszenia polegającej m.in. na upowszechnianiu wiedzy i umiejętności na rzecz obronności państwa, upowszechnianiu kultury fizycznej i sportu oraz nauki, edukacji, oświaty i wychowania, uprawnia Stowarzyszenie do ubiegania się o wsparcie realizacji tych zadań w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie², zwanej dalej „udpp”. W ocenie NIK, Stowarzyszenie posiada wystarczające zasoby osobowe i rzeczowe do prawidłowego realizowania zleconych zadań publicznych.

Z ustaleń kontroli wynika, że zgodnie z art. 16 ust. 5 udpp, a także zawartymi umowami, Stowarzyszenie prowadzi wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków. W ewidencji księgowej Stowarzyszenia nie wyodrębniono natomiast nieodpłatnej i odpłatnej działalności pożytku publicznego w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników, co stanowiło naruszenie art. 10 ust. 1 udpp. W ewidencji księgowej Stowarzyszenia wyodrębniono bowiem jedynie przychody z tytułu sprzedaży biletów na organizowany festiwal pn. „Union of Rock Festival”, natomiast brak było wyodrębnienia przychodów uzyskiwanych przy realizacji pozostałych zadań pożytku publicznego (m.in. opłat wpisowych i startowych za udział w organizowanych zawodach sportowych), jak również kosztów ponoszonych ze środków własnych na realizację tych zadań.

Ponadto, w toku kontroli ustalono, że pomimo wymogów wynikających z § 2 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi nieprowadzących działalności gospodarczej³, nie ustalił Pan dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości. W Instrukcji Obiegu Dokumentów Finansowo-Księgowych Stowarzyszenia, stanowiącej załącznik nr 1 do uchwały Zarządu Stowarzyszenia z 29 listopada 2005 r., określono bowiem jedynie zasady sporządzania, kontroli i obiegu dokumentów finansowo-księgowych Stowarzyszenia, nie ustalono

² Dz. U. Nr 96, poz. 873 ze zm.

³ Dz. U. Nr 137, poz. 1539 ze zm.

natomiast zakresu, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴, w tym m.in.: roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych, metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, a także sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych.

2. W okresie objętym kontrolą Stowarzyszenie otrzymało dotacje z budżetów Ministra Obrony Narodowej, Ministra Sportu i Turystyki oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w łącznej kwocie 946,4 tys. zł (z tego 511,4 tys. zł w 2008 r. i 435,0 tys. zł w I półroczu 2009 r.) na realizację łącznie 15 zadań zleconych⁵. Do dnia zakończenia kontroli Stowarzyszenie wykonało 12 zadań za kwotę dotacji ogółem 585,4 tys. zł. Realizacja pozostałych trzech zadań, zgodnie z zawartymi umowami, powinna zostać zakończona do końca 2009 r. Zrealizowane zadania polegały na organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych, kulturalno-oświatowych oraz wydaniu publikacji popularno-naukowej. Kontrolą objęto dokumentację 12 zakończonych zadań.

W przypadku wszystkich zadań osiągnięte zostały zakładane cele i rezultaty, a środki z dotacji zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i w terminach określonych w umowach. Przedkładane do podmiotów udzielających dotacji tj. Ministra Obrony Narodowej, Ministra Sportu i Turystyki oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego sprawozdania z wykonania zadań sporządzane były terminowo, a zawarte w nich dane były zgodne ze stanem faktycznym.

Szczegółowa kontrola próby 35 dowodów księgowych dotyczących wydatków na łączną kwotę 336,7 tys. zł nie wykazała nieprawidłowości w zakresie formalnej poprawności dowodów księgowych oraz ich kontroli bieżącej i dekretacji. Wszystkie zbadane dowody posiadały opis wskazujący, iż wydatek został zrealizowany w części bądź w całości ze środków dotacji z podaniem nazwy zleconego zadania i numeru umowy. W przypadku 21 dowodów księgowych na łączną kwotę 29,5 tys. zł stwierdzono jednakże, iż zostały one ujęte w księgach na niewłaściwych kontach analitycznych, pomimo prawidłowej dekretacji. Było to niezgodne z art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i na bieżąco. Powyższe błędne księgowania zostały skorygowane w czasie trwania kontroli.

⁴ Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694 ze zm.

⁵ Umowy z Ministrem Obrony Narodowej: Nr 14/2008/324 z 27 lutego 2008 r., Nr 97/2008/476 z 9 maja 2008 r., Nr 169/2008 z 25 czerwca 2008 r., Nr 204/2008/709 z 25 lipca 2008 r., Nr 18/2009/389 z 4 marca 2009 r., Nr 83/2009 z 29 kwietnia 2009 r.; umowa z Ministrem Sportu i Turystyki Nr 517/270/B/DSP/KG/2008 z 29 kwietnia 2008 r.; umowa z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego Nr 1179/08/FPK/DS z dnia 30 maja 2008 r.

W toku kontroli ustalono, że w przypadku zadania pn. „XIV Oficerskie Regaty Żeglarskie o Puchar MON” (umowa z Ministrem Obrony Narodowej Nr 18/2009/389 z 4 marca 2009 r.) Stowarzyszenie, wydatkowało w ramach środków własnych kwotę o 7.135,43 zł niższą od zadeklarowanej w umowie, przy czym ze środków dotacji dokonano zwrotu jedynie 248,88 zł. Było to niegodne z § 10 ust. 2 umowy stanowiącym, że w przypadku nie wykorzystania na realizację umowy deklarowanych własnych i innych środków finansowych, zleceniobiorca zobowiązany jest do zwrotu dotacji w takiej części, w jakiej nie zostały wykorzystane środki finansowe zleceniobiorcy. Wyjaśniając przyczyny niższego niż określono w umowie zaangażowania środków własnych wskazano na zmniejszenie kosztów realizacji zadania, czego nie można było wcześniej przewidzieć.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. Dokonanie rozliczenia zadania pn. XIV Oficerskie Regaty Żeglarskie o Puchar MON realizowanego w ramach umowy z Ministrem Obrony Narodowej Nr 18/2009/389 z 4 marca 2009 r. zgodnie z treścią § 10 ust. 2 tej umowy.
2. Zapewnienie wyodrębnienia w ewidencji księgowej Stowarzyszenia prowadzonej działalności odpłatnej i nieodpłatnej pożytku publicznego w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników.
3. Ustalenie dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości Stowarzyszenia.
4. Zapewnienie prawidłowego ujmowania dowodów księgowych w ewidencji księgowej Stowarzyszenia.

Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezesa, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Administracji Publicznej NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.